

Pla Director de Solidaritat i Cooperació (2018-2022)

Mataró, novembre del 2017

Amb el suport de

**Diputació
Barcelona**

Elaborat i facilitat per Miquel Carrillo i Manel Rebordosa

Ziri
www.ziri.es

Acrònims

AOD	Ajut Oficial al Desenvolupament
CMSCC	Consell Municipal de Solidaritat, Cooperació i Convivència
CiS	Cooperació i Solidaritat
DAFO	Debilitats-Amenaces-Febleses-Oportunitats
EpD	Educació per al Desenvolupament
FCCD	Fons Català de Cooperació al Desenvolupament
LRSAL	Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local
OCDE	Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic
ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible
PDSiC	Pla Director de Solidaritat i Cooperació
PUMSA	Promocions Urbanístiques de Mataró
UPF	Universitat Pompeu Fabra
URSC	Unitat de Responsabilitat Social Corporativa

Continguts

Acrònims.....	3
Presentació.....	5
Avaluació del Pla Director de Solidaritat i Cooperació 2013 - 2016.....	6
1.- Retrospectiva.....	6
- Objectius.....	7
- Instruments i Accions de Solidaritat i Cooperació.....	8
- Actors i aliances.....	8
2.- Valoracions generals sobre el PDSiC 2013-2016.....	9
Missió, Principis i Orientacions Generals.....	11
Objectius estratègics.....	12
Sectors prioritaris de treball.....	15
1.- Economia social i solidària.....	16
2.- Equitat de gènere.....	16
3.- Una societat més sostenible.....	17
4.- Dret universal a la salut.....	17
5.- Ciutats inclusives, dret a l'habitatge, l'aigua i el sanejament.....	18
6.- Educació i Societat del Coneixement.....	18
7.- Alineament amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.....	18
Prioritats geogràfiques.....	20
Modalitats i Instruments.....	21
1.- Cooperació per al Desenvolupament.....	21
2.- Emergències i Ajuda Humanitària.....	21
3.- Educació per al Desenvolupament.....	21
Recursos i Capacitats.....	23
Actors i aliances.....	25
Accions estratègiques per al desenvolupament del Pla Director.....	26

Presentació

Mataró té una **trajectòria de més de 30 anys** en matèria de cooperació i solidaritat i és un referent en l'àmbit de la cooperació municipal catalana. L'Ajuntament de Mataró va ser **un dels primers municipis de Catalunya que va assolir el 1997 el 0'7%** dels ingressos propis destinats a cooperació, i va arribar a l'1% el 2003. Ja el 1987, per acord de Ple, Mataró decidí fer-se soci del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD), i es va convertir així en un dels seus promotors. Creat tot just un any abans, tot plegat fou una fita en la consolidació d'un model de cooperació municipalista a tot Catalunya. En tancar el Pla Director 2013 - 2016 l'Ajuntament de Mataró era el sisè ajuntament del FCCD en nombre de projectes finançats (trenta- tres durant el període 2012-2017), i el primer en volum econòmic agregat dels projectes finançats.

Tot això només ha estat possible gràcies al dinamisme i diversitat d'un teixit associatiu molt compromès. Des de 1996 Mataró compta amb un Consell Municipal de Cooperació actiu i dinàmic que canalitza la participació de representants del teixit solidari local. Amb l'aprovació del nou reglament de participació el 22 d'abril del 2013 es va constituir el **Consell Municipal de Solidaritat, Cooperació i Convivència**, que aglutina una quarantena d'entitats del teixit social i solidari treballant en els àmbits de la solidaritat i de la convivència, en un intent d'integrar i de crear sinergies i complicitats entre les polítiques públiques dutes a terme en ambdós àmbits.

En aquest escenari, **Mataró esgotà el 2016 el seu segon Pla Director de Solidaritat i Cooperació (PDSiC)**. L'esforç de planificació i estructuració de la cooperació municipal a Mataró, concretat en els dos primers PDSiC, ha estat un pas important per a l'ordenació de la cooperació municipal i per a l'alineament d'aquesta amb l'agenda global de lluita contra la pobresa i els Objectius del Mil·lenni (ODM).

El període cobert pel PDSiC 2013 - 2016 veié com es tancava l'Agenda del Mil·lenni el 2015 i s'obria l'**Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible**, una nova agenda global per a les accions de cooperació i solidaritat impulsada per les Nacions Unides. Els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)** són el pal de paller d'aquesta nova agenda i el referent d'aquest nou PDSiC. A nivell pràctic es tradueix en la voluntat d'assolir a mig termini la **coherència de polítiques** entre les diverses àrees de treball a nivell municipal, de manera que **el conjunt de polítiques públiques municipals siguin un element generador de desenvolupament sostenible a escala local i global**, amb un enfocament de drets humans.

L'Ajuntament de Mataró no parteix de zero en aquesta matèria i ha dut a terme iniciatives significatives en el passat. Mataró fou **una de les primeres institucions públiques a obrir un compte a la banca ètica** el 2007 i a finals del 2008 Mataró s'adherí al projecte Cafè Ciutat i a la Xarxa de Compra Pública Ètica. Més enllà d'accions puntuals de solidaritat, el seu alineament amb una visió més àmplia de la solidaritat és un fet, tot perseguint la coherència de polítiques en l'àmbit municipal. Tot l'entramat de l'administració municipal esdevé un agent que fomenta així directament o indirectament i de manera activa els objectius de justícia global propis de les accions de solidaritat i cooperació.

Si bé a Mataró la voluntat política d'alinear la política pública de cooperació i solidaritat a la nova agenda global és un fet, **el repte de sincronitzar el conjunt de polítiques públiques municipals amb l'Agenda 2030, els ODS** i el seu propi projecte com a ciutat, recollit a

l'Estratègia Mataró 2022 no pot ser menystingut. Tot plegat, constitueix el desafiament i també el pas endavant que implica aquest nou Pla Director de Solidaritat i Cooperació 2017 - 2022.

Avaluació del Pla Director de Solidaritat i Cooperació 2013 – 2016.

1.- Retrospectiva

Abans d'iniciar un nou Pla Director de Solidaritat i Cooperació per a Mataró, és important mirar enrere i analitzar quins són els elements que marcaren la realitat de la política pública de cooperació de Mataró durant els últims anys. En aquest sentit, Mataró surt tot just del seu segon Pla Director de Cooperació (2013 -2016), el qual abasta quatre anualitats convulses pel que fa a condicions socioeconòmiques imperants a nivell local. Fer una avaluació del conjunt d'accions dutes a terme en el marc d'aquest PDSiC és imperatiu per tal de fixar el punt de partida i, en conseqüència, les prioritats i expectatives del nou Pla Director de la ciutat.

Aquest exercici resta subjecte, però a certes limitacions. Si bé el PDSiC estipulava, per al seu seguiment i avaluació, l'elaboració d'un pla de treball anual associat amb indicadors de compliment, aquests mai no s'arribaren a concretar, motiu pel qual les memòries anuals són actualment la principal font d'informació publicada en relació a les accions dutes a terme en el marc del PDSiC 2013-2016.

Figura 1: Taller d'avaluació i diagnosi amb el Consell Municipal de Solidaritat, Cooperació i Convivència

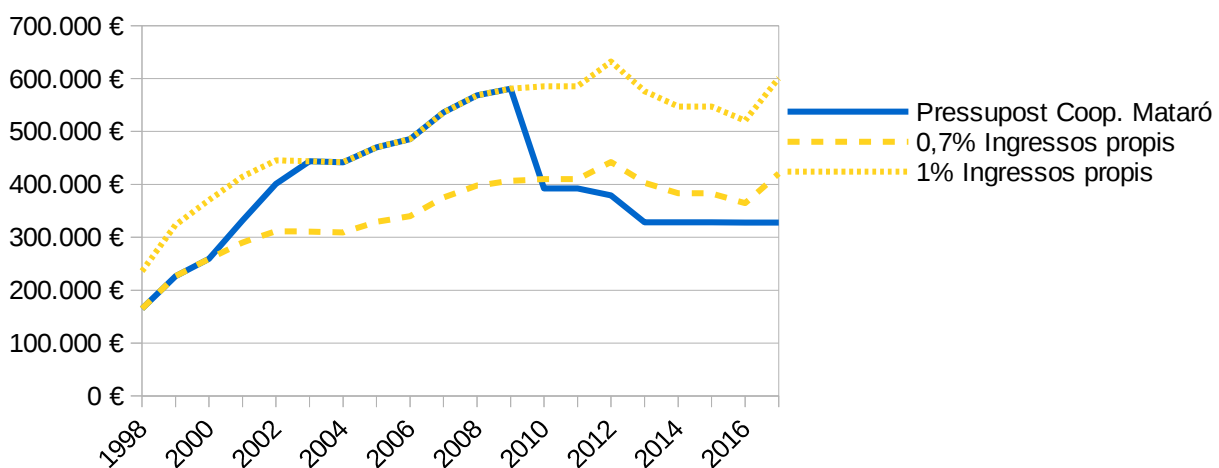
D'aquests documents, conjuntament amb impressions procedents de la resta d'actors -entitats, departaments municipals, universitat, etc.- recollides en el marc **d'un procés participatiu dut a terme entre els mesos d'abril i octubre 2017, se'n van extreure algunes valoracions clau** per a la continuïtat de l'esforç de solidaritat de la ciutat de cara al següent Pla Director de Cooperació. **Aquestes valoracions es presenten a continuació en format d'avaluació del PDSiC 2013 – 2016.**

- Recursos

La crisi trencà l'any 2010 l'harmonització del pressupost de cooperació i solidaritat vigent fins aquell moment i que situava en l'1% dels ingressos propis municipals de la ciutat l'esforç pressupostari destinat a accions de solidaritat i cooperació, tal com indica la Figura 2.

Aquest percentatge, vigent des de l'any 2003, caigué fins al voltant del 0,6% dels ingressos propis municipals, i es va mantenir al voltant d'aquesta xifra durant els set anys posteriors. Malgrat que el PDSiC 2013-2016 marcava explícitament la voluntat de recuperar els nivells d'inversió previs a la crisi en la mesura que els recursos de l'ajuntament ho permetessin, fita inclosa en el Pla de Mandat 2013-2015 del consistori, fou inassumible. Tot i així, **el PDSiC 2013-2016 permeté mantenir la partida de cooperació en un percentatge proper al 0'7% i amb lleugers augments interanuals**, cosa que exemplificà el compromís de Mataró amb la cooperació i la solidaritat en un escenari marcat per les retallades i la regressió de la partida de solidaritat i cooperació en bona part del panorama institucional català.

Figura 2: Evolució del pressupost de cooperació i solidaritat.

- Objectius

La diversitat i quantitat d'objectius estratègics, específics i transversals presents en el Pla Director 2013-2017 fou un element que contribuí en bona mesura a dificultar-ne el seguiment, sobretot en un escenari de pocs recursos. El pla contenia fins a 5 objectius estratègics, 20 objectius específics i 3 objectius transversals. Aquesta complexitat, sumada a una arquitectura interna força elaborada que els distribuïa al llarg de tota la extensió del document de PD, feu que el document fos tècnicament exigent. En aquest sentit la **necessitat que el Pla Director sigui una eina accessible i oberta per a la ciutadania** fa necessària una major simplicitat i accessibilitat en el seu plantejament cal limitar el nombre d'objectius i disposar-los de manera llegible i intuïtiva.

Quan al seu assoliment, el PDSiC 2013 - 2016 destacà per reeixir en aquelles fites que afectaven directament la ciutat, especialment la **promoció de la cooperació al municipi** i d'**enfortiment del teixit social solidari**.

Però d'altres elements foren assolits de manera molt parcial o no tingueren resultats observables. Entre els primers destacaren **les dificultats trobades en l'aspecte comunicatiu**, ivan generar un cert consens entre les entitats respecte a les dificultats de fer arribar les accions de solidaritat a la ciutadania. Entre els objectius amb resultats més limitats destacaren aquells vinculats sobretot a **promoure plans anuals i un calendari operatiu** per al Pla Director, la **creació de sinergies alineades amb el Pla Director** en les accions dutes a terme per les entitats, **la concertació entre actors sud i nord** o la **dinamització d'accions de codesenvolupament** per part dels col·lectius de la ciutat amb vincles al sud.

- Instruments i Accions de Solidaritat i Cooperació

El Pla Director 2013-2016 establia criteris d'actuació (prioritats temàtiques, prioritats geogràfiques i requisits tècnics) per als projectes als quals eventualment es donés suport a través del pressupost de solidaritat i cooperació del municipi, però sense definir quins instruments havien de ser d'aplicació per a la seva implementació, més enllà de l'esmentada distribució de caràcter orientatiu del pressupost per àrees (Projectes de cooperació internacional per al desenvolupament 70%, Educació per al Desenvolupament 25%, Emergències 5%). Això permeté una **gran flexibilitat** a l'hora de definir com desplegar les accions de solidaritat.

La pràctica totalitat dels fons destinats a projectes de cooperació per al desenvolupament s'executaren a través del Fons Català de Cooperació per al Desenvolupament. En aquest sentit la política seguida per l'Ajuntament de Mataró durant tota la durada del període cobert pel PDSiC 2013 - 2016 fou d'acompanyar les entitats del municipi en la presentació de projectes al FCCD a través d'un seguiment de proximitat i de l'atenció personalitzada per a l'avaluació i dinamització de les seves propostes de projectes. **Aquest procés d'acompanyament es valorà en general de manera molt positiva pel conjunt d'entitats i actors implicats**, que van subratllar el reconeixement i el suport institucional rebut durant tot el període cobert pel PD 2013-2016.

Per la seva banda el PD 2013-2016 comportà la **consolidació del model de convenis anuals amb entitats per desenvolupar línies de treball específiques del PDSiC en matèria d'EpD**, concretament pel que fa a promoció del comerç just, consum responsable i banca ètica, enfortiment de capacitats o suport als campaments saharauís. Paral·lelament, es dugué a terme de manera continuada una política de concertació amb les entitats del municipi per a la **consolidació d'una agenda municipal d'accions de sensibilització i formació**, incloent-hi la commemoració de diades rellevants així com d'altres accions, molt especialment **la Nit de la Solidaritat**, que es mostrà de nou com l'espai per excel·lència de trobada de la política pública de cooperació amb el conjunt de la ciutadania.

Les accions en l'àmbit d'emergències es realitzaren a través de les campanyes i crides efectuades pel FCCD, que es va articular com un mitjà eficaç i àgil per canalitzar un tipus d'ajuts que requereixen una capacitat operativa sobre el terreny fora de l'abast de la corporació municipal i, en general, de les pròpies entitats.

- Actors i aliances

El **Consell de Solidaritat, Cooperació i Convivència (CSCC)** de Mataró, principal instrument de governança de la cooperació del municipi, fou l'espai que agrupà la trentena d'entitats i actors de cooperació del municipi. En el marc del PD 2013-2016 dos terços d'aquestes entitats executaren projectes cofinançats per l'Ajuntament, constituint l'eix de la política de cooperació del municipi.

Aquest espai, fruit d'un **model propi que agrupa entitats de convivència i entitats de cooperació i solidaritat**, fou llançat durant la primera anualitat del PD 2013-2016 i durant aquests anys feu patents certes limitacions quant a dinamisme i operativitat. Un nou PDSiC haurà d'avaluar i, si fos el cas, repensar quin podria ser el millor espai per a una integració més funcional d'ambdues àrees de la política municipal.

- Països o zones geogràfiques de treball

El PD 2013-2016 fixava dos criteris geogràfics per a la política de cooperació : (1) Països i pobles que es corresponen a zones d'especial aflluència de persones immigrades a Mataró, (2) Evolució històrica i vincles ja establerts tant per l'Ajuntament com per les entitats de Mataró. Aquests criteris no foren excloents i el percentatge dels fons destinats als països prioritaris (el Marroc, República Àrab Saharauí, Palestina, Amèrica Llatina – sense especificar països -, l'Índia, el Senegal i Gàmbia) fou d'un 33% sobre el total de recursos destinats a projectes de cooperació.

En la pràctica, **la distribució geogràfica vingué determinada per les prioritats i la presència sobre el terreny de les entitats**, cosa que en permetia el ple aprofitament de les xarxes de contactes i de les capacitats instal·lades. **Però aquest model mostrà les seves limitacions en la manca de recursos per fer un seguiment a terreny del conjunt de projectes, ja fos directament o a través de les xarxes** en les quals Mataró es troba integrat, especialment el FCCD.

2.- Valoracions generals sobre el PDSiC 2013-2016

Un Pla Director de Solidaritat i Cooperació ha de ser un document accessible i planer, de manera que pugui ser emprat com a eina de treball pel conjunt d'espais i actors del sector. En el cas del Pla 2013-2016, la complexitat interna i la multiplicitat d'objectius limità el seu paper de marc de referència efectiu per al conjunt d'actors del municipi. Això repercutí en el fet que no es possessin en marxa pràctiques recomanables com la planificació anual i sectorial o el seguiment mitjançant un sistema d'indicadors, tots ells previstos en el mateix PD.

El PDSiC 2013-2016 marcà la consolidació d'un model propi quant a instruments de cooperació, canalitzant i acompanyant el teixit d'entitats del municipi cap a un marc municipalista com és el FCCD i dotant aquest marc d'un protagonisme i visibilitat molt significatius. Al mateix temps en l'àmbit de l'Educació per al Desenvolupament la delegació de línies d'acció del PDSiC a entitats a través de la concertació anual mitjançant convenis també s'ha rebel·lat com una línia d'acció molt ben valorada localment i amb resultats concrets amb repercussió a nivell local. **Però aquests instruments, que no constaven com a tals en el PDSiC, es dugueren a terme mentre d'altres àmbits previstos com a innovadors i a desenvolupar en el marc del PDSiC, com ara la cooperació directa o les accions de codesenvolupament, foren escassament explorats**, en el que constitueix un clar símptoma de manca de referenciació de la política de solidaritat i cooperació en el Pla Director.

Podem afirmar que el PDSiC 2013 – 2016, malgrat haver estat un pas molt important pel que fa a la construcció d'un teixit social mobilitzat i implicat al municipi, deixà portes obertes per a la construcció d'una cooperació de ciutat que permeti implicar no només les entitats i teixit social i solidari de la ciutat, tot acompanyant-lo i orientant-lo, sinó també tots aquells actors locals amb àmplies potencialitats i valor afegit, inclòs el mateix ajuntament. Articular tots aquests actors per tal d'abordar amb dinamisme i de manera concertada la implementació de l'agenda 2030 en el marc

del conjunt de polítiques públiques del municipi, inclosa la política de solidaritat i cooperació, és el principal repte a ser abordat en el marc del Pla Director de Solidaritat i Cooperació 2017 – 2022.

Taula 1: Anàlisi DAFO de l'estat de la cooperació al municipi per part de les entitats locals de Mataró

<p>Debilitats de la cooperació municipal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relleu generacional. La mitjana d'edat és alta i conseqüent amb una llarga trajectòria de militància, però costa engrescar les noves generacions i falten noves formes organitzatives per arribar i comprometre més gent. • Manca de recursos econòmics propis de les entitats. Aquestes funcionen al voltant de petits grups de gent que conformen el nucli realment compromès i que realment tira endavant les iniciatives. • Manca de reptes nous. Els discursos són similars als de sempre, amb poca variació. Això té a veure també amb una certa manca de formació, que dificulta adaptar-se als nous escenaris i evolucions en el món de la cooperació i solidaritat (Agenda 2030, p.e.) • Capacitat de difusió a nivell local limitada. Falta d'accés a mitjans i mecanismes efectius de difusió i comunicació. 	<p>Amenaces de la cooperació municipal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalització i dependència de les entitats de persones o escenaris específics al sud. Manca de capacitat de mobilitat pel que fa a països i a identificació de nous projectes i contraparts. • Crisi econòmica, que ha limitat els recursos disponibles (públics i privats) i ha posat en dubte el rol dels municipis en l'àmbit de la cooperació. • Excés de participació. A Mataró hi ha una presència constant del fenomen de la participació a tots els nivells. Al final el petit nucli de persones compromeses està sobreexplotat i el públic dividit entre activitats que es contraprogramen les unes a les altres.
<p>Fortaleses de la cooperació municipal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Substrat voluntari important amb molta experiència i molt compromès, que lidera entitats de llarga trajectòria. • Il·lusió i compromís de les entitats. • Trajectòria i compromís del municipi en matèria de cooperació, acreditada per anys d'implicació i pel manteniment d'aquesta en períodes de crisi. 	<p>Oportunitats de la cooperació municipal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nou model de 3a edat, que ofereix la possibilitat de disposar de gent compromesa, amb temps lliure, formada i amb molta capacitat de treball. • Xarxes socials, que tenen un efecte multiplicador molt important en les capacitats de difusió i d'arribar a amplis sectors de la societat, incloent-hi els més joves. • El perfil i visió de Mataró com a ciutat plural, intercultural i molt solidària

Missió, Principis i Orientacions Generals

La missió de la cooperació a Mataró ha de centrar-se a **contribuir a la defensa, protecció i desplegament dels Drets Humans i a impulsar el Desenvolupament Sostenible a tot el món**, especialment entre les persones i col·lectius més desafavorits.

Aquesta missió es considera des d'un **enfocament municipalista**: la cooperació de Mataró s'ha de portar a la pràctica des de la **reivindicació del fet local** i la posada en valor de les **capacitats existents a la ciutat**. És una política integrada dins el projecte de govern, i com a tal ha de tenir una connexió i una lògica amb aquest.

En aquest sentit, és fonamental la seva **alineació amb l'Estratègia Mataró 2022**: les capacitats, coneixements, recursos i oportunitats que s'invertiran i generaran durant aquesta etapa que enceta la ciutat han de ser aprofitades també per al desplegament de la cooperació internacional, i **les prioritats d'aquesta política seran conseqüents amb l'aposta estratègica global que fa el municipi**.

L'enfocament, a més, preveu la **coherència del conjunt de polítiques públiques**, i s'alineja amb la transposició local i la consecució dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)** de les Nacions Unides. Tot lligant la pròpia estratègia de la ciutat i l'acompliment dels ODS, la cooperació deixa de ser simplement un exercici filantròpic i esdevé una **relació bilateral amb altres ciutats del món pel benefici comú i l'interès general**. Així, la cooperació i la resta de polítiques públiques treballen i es retroalimenten per a la consecució d'uns mateixos objectius, els ODS, fora i dins de la ciutat, respectivament.

La cooperació a Mataró ha de tenir, de manera complementària, una **connexió amb la societat civil local i amb la població en general**, articulant i **coordinant tots els esforços amb el lideratge de l'Ajuntament**. Més enllà d'això, ha d'enfocar-se a **fomentar una ciutadania conscient i crítica**, entenedora dels processos globals i de la relació i de la responsabilitat que hi té la seva ciutat. Aquesta ciutadania, sobretot el jovent i amb una visió a mig termini, **ha de constituir el teixit amb el qual continuar desenvolupament la política de cooperació en el futur**.

Els principis generals, per altra banda, seran els que s'han anat consolidant durant els darrers anys al voltant de la cooperació internacional i que són àmpliament acceptats per tots els agents al nostre entorn, com ara l'eficiència i l'eficàcia, la rendició de comptes, la transparència, l'enfocament de gènere i drets humans, la complementarietat entre actors, el respecte a la diversitat i entre les diferents parts, i l'alineament amb les polítiques públiques i estratègies dels països amb els quals es col·labora, entre d'altres. En aquest sentit, el PDSiC fa seus el conjunt de **principis ordenadors recollits a la Llei catalana de cooperació al desenvolupament**.

El PDSiC identifica la necessitat d'articular recursos i iniciatives amb **dimensió comarcal**, tal com moltes entitats de cooperació a la ciutat ja fan, i d'enfortir aliances amb el món local català, a fi i efecte de **crear economies d'escala i una concentració sectorial** que enforteixin els impactes de la cooperació des de Mataró. En aquest sentit, es concentrarà el suport a les iniciatives en què la professionalització, el control i el seguiment acurat, directe o a través del FCCD i de la resta d'agents que participen en el desplegament d'aquesta política, **permetin el màxim impacte i eficiència possibles**.

Objectius estratègics

El present Pla s'estructura al voltant d'un objectiu general i dos d'específics. Aquests fan referència a les dues línies de treball que haurà de seguir aquesta política durant els propers anys.

Per un costat, acl reorientar-se sota el lideratge més actiu de l'Ajuntament i la seva intervenció directa, integrar la pluralitat d'actors amb capacitat per aportar a una cooperació amb un enfocament municipalista, més enllà dels agents tradicionals a qui ha estat delegada la seva execució, i alinear la política amb la consecució dels ODS i l'Agenda 2030 i la posada en pràctica de l'Estratègia Mataró 2022.

Per altra banda, cal reforçar les bases ciutadanes i institucionals que assumeixen i impulsen aquesta política, a fi i efecte de renovar el compromís i retroalimentar la política.

Taula 2: Objectiu General

Objectiu General
OG. Contribuir des de la dimensió local al desenvolupament humà sostenible, l'erradicació de la pobresa i de les desigualtats en el marc de l'Agenda 2030 i dels ODS, i al desplegament efectiu i la protecció dels Drets Humans arreu del món.

Taula 3: Objectius Específics

Objectiu Específic 1		
OE1. Articular una política pública de cooperació municipalista alineada amb la nova agenda global i l'estratègia de ciutat que fomenti la coherència de polítiques i la incorporació de tots els actors i capacitats en el seu desplegament.		
SubObjectius	Accions previstes	Indicadors
OE1.1. Contribuir al desplegament de polítiques, infraestructures, capacitats i serveis que vetllin per la protecció efectiva dels drets humans i l'equitat, l'interès i els béns comuns, dins els sectors identificats com a prioritaris.	Execució de programes i projectes de cooperació, a iniciativa de l'Ajuntament o de la resta d'actors presents a Mataró. Posada en marxa d'accions de cooperació tècnica municipal des de l'Ajuntament, centrades en la transmissió de capacitats i coneixements.	El 80% dels recursos destinats a cooperació es concentren en les línies estratègiques. Indicadors propis d'acompliment dels ODS per a cada meta. Al final del període del PDSiC, s'ha posat en marxa almenys una acció de cooperació tècnica municipal.
OE1.2. Augmentar la concertació entre el conjunt d'actors del municipi per al desenvolupament de l'Agenda 2030 a nivell municipal i internacional.	Estructurar el CMSCC en grups sectorials o geogràfics per facilitar el treball de concertació. Obrir el CMSCC i les accions de cooperació a nous actors. Establir programes i estratègies de cooperació conjunta amb entitats, institucions i l'Ajuntament.	Al final del període del PDSiC funcionen almenys dues estratègies/programes concertats entre diferents actors. S'incorporen regularment nous actors a les accions de cooperació. La resta d'actors participen en el disseny del programes i estratègies que impulsa l'Ajuntament.

Objectiu Específic 1		
<p>OE1.3. Facilitar l'apropiació de l'Agenda 2030 i de la coherència de polítiques públiques, dins els diferents departaments de l'Ajuntament, així com la rendició de comptes del seu acompliment.</p>	<p>Formació i sensibilització del conjunt d'actors i de la ciutadania sobre l'Agenda 2030.</p> <p>Implementar el rol de supervisió del CMSCC en matèria de coherència de polítiques i seguiment Agenda 2030.</p> <p>Posada en marxa d'un espai de coordinació de polítiques públiques quant a serveis centrals i interdepartamental.</p> <p>Aplicació i rendició de comptes de l'Estratègia Mataró 2022 en clau d'acompliment de l'Agenda 2030.</p>	<p>Existeix un sistema de seguiment, dotat d'indicadors, del grau de coherència de les polítiques públiques.</p> <p>L'espai de coordinació de polítiques funciona ordinàriament al final del període i té capacitat de supervisar i dictaminar sobre normatives, plans i subestratègies.</p> <p>El CMSCC té capacitat per donar seguiment i fer arribar les seves propostes sobre la coherència de polítiques.</p>
<p>OE1.4. Valoritzar i potenciar les capacitats del municipi en l'àmbit de la cooperació, dins l'ajuntament i entre aquells actors no implicats tradicionalment.</p>	<p>Identificació de capacitats i actors amb valor afegit per a la cooperació municipal, entre l'ajuntament i el conjunt d'actors.</p> <p>Formació específica per als tècnics i tècniques municipals amb voluntat de participar en accions de cooperació directa.</p> <p>Adaptar les condicions laborals de l'Ajuntament a les necessitats de la cooperació tècnica.</p>	<p>Existeix una borsa actualitzada de recursos i efectius humans amb capacitat per participar en accions de cooperació tècnica, i és coneguda pel conjunt d'actors.</p> <p>Els convenis i acords laborals preveuen les mesures a prendre per facilitar la participació a accions de cooperació.</p>
<p>OE1.5. Millorar la qualitat de les intervencions de cooperació, dins la nova agenda internacional, l'enfocament de drets i la visió municipalista, per tal d'aprofundir l'impacte i rendició de comptes.</p>	<p>Formació en enfocament de drets i de gènere per a les entitats de cooperació.</p> <p>Formació en gestió, planificació i administració de projectes.</p> <p>Realització de missions de seguiment i avaluacions de les accions de cooperació, a través del FCCD, tot fomentant la generació i intercanvi de coneixement en el context de la concentració geogràfica i temàtica.</p>	<p>Existeixen avaluacions de les principals accions de cooperació impulsades des de Mataró al final del PDSiC.</p> <p>Al final del PDSiC, les accions de cooperació són dissenyades incorporant les recomanacions de les avaluacions.</p> <p>Les intervencions incorporen en la seva concepció i implementació l'enfocament de drets i de gènere, via pressupostos i accions específiques.</p> <p>El 80% de les accions de cooperació estan destinades a donar suport al món local, pel que fa a polítiques, serveis, infraestructures i capacitats.</p>

Taula 4: Objectius Específics

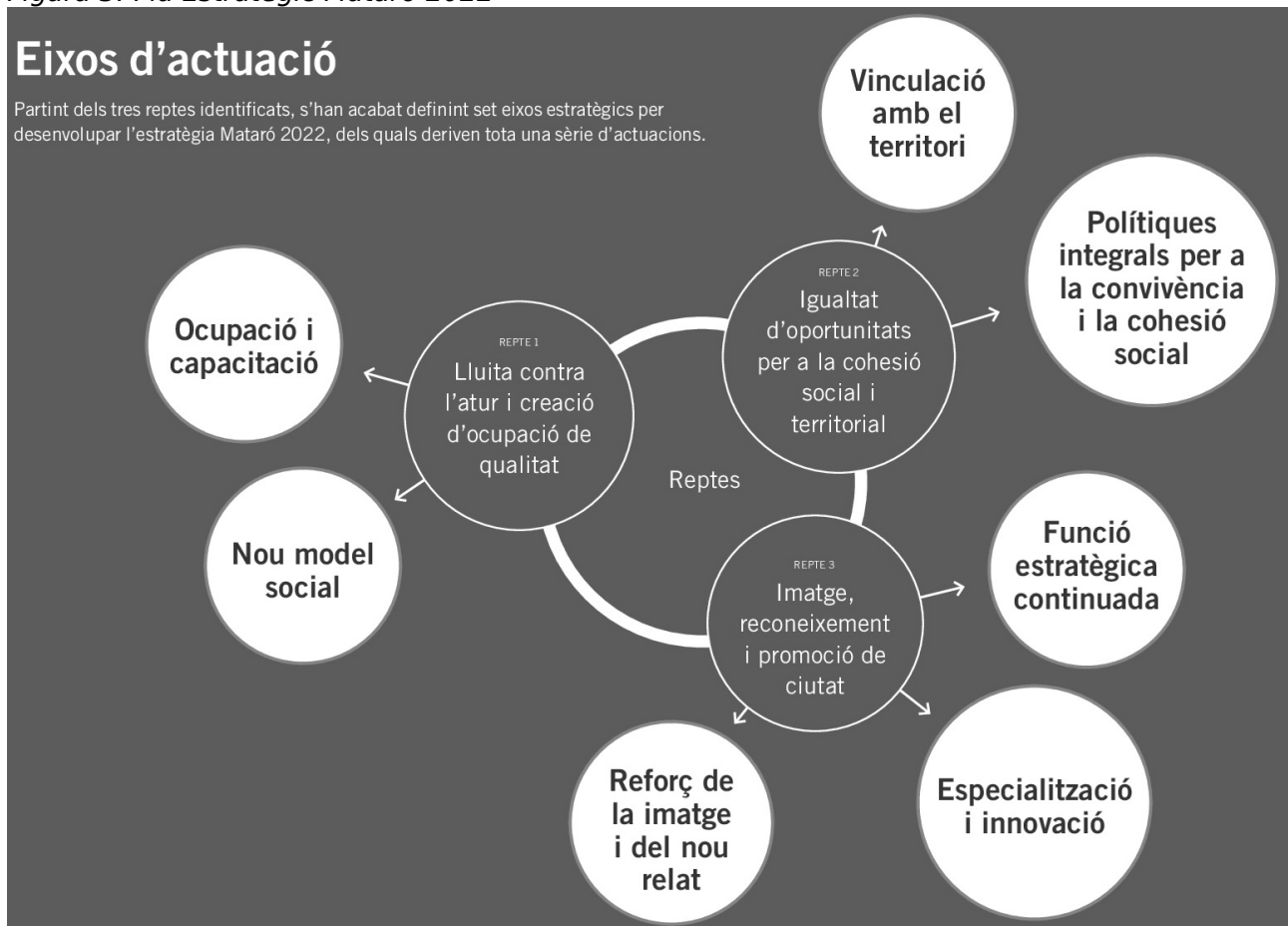
Objectiu Específic 2		
OE2. Enfortir el teixit institucional i ciutadà que dona suport i possibilita el desplegament de la política pública municipal de cooperació.		
SubObjectius	Accions previstes	Indicadors
OE2.1 Formar i implicar una ciutadania crítica a Mataró en la posada en marxa dels ODS i la defensa dels drets humans, a escala local i internacional.	<p>Crear un Pla d'Educació al Desenvolupament, que incorpori i coordini el teixit associatiu local i els centres docents, i renovi les metodologies i formats actuals de treball.</p> <p>Crear una estratègia de comunicació, que reforci el Pla d'EPD i permeti la rendició de comptes a la ciutadania sobre les accions i impactes de la cooperació municipal en clau ODS, tot incorporant el conjunt de canals i actors de la ciutat.</p>	<p>Les entitats i els centres docents segueixen plans anuals d'activitats concertats.</p> <p>Al final del PDSiC, el 80% dels alumnes de primària i secundària de Mataró accedeixen a les accions previstes pel Pla d'EPD.</p> <p>El cos docent a les escoles de Mataró ha tingut accés a formacions relacionades amb el Pla d'EPD i està en disposició d'activar als seus centres les noves metodologies identificades.</p> <p>La població de Mataró coneix majoritàriament l'Agenda 2030 en acabar el PDSiC i la seva relació amb l'Estratègia Mataró 2022.</p>
OE2.2. Enfortir els lligams i el coneixement mutu entre ciutadania, entitats, institucions i ajuntament , tot afavorint la participació de la ciutadania en les accions de cooperació a tots els nivells.	<p>Programa de voluntariat específic per a la cooperació, dins el Pla d'EPD i en coordinació amb l'Agència Municipal de Suport a l'Associacionisme.</p> <p>Suport a les entitats mataronines en la captació de socis o sòcies i de recursos no públics a la ciutat (particulars i empreses).</p>	<p>El nombre de persones voluntàries en accions de cooperació, liderades per l'Ajuntament o les entitats i institucions de Mataró, augmenta en un 20% al final del període.</p> <p>Les entitats han augmentat un 20% el nombre de persones associades i simpatitzants, i un 20% l'accés a recursos privats.</p>
OE2.3. Millorar les aliances institucionals que potencien la cooperació municipalista.	<p>Suport al Fons Català com a espai d'articulació tècnic i polític de la cooperació municipalista catalana, via projectes concrets que augmentin el seu impacte.</p> <p>Articulació i lideratge de l'espai de cooperació al Maresme, a través del seu Consell Comarcal i de la col·laboració amb entitats i institucions de l'entorn.</p> <p>Rellançament i reformulació del projecte Cafè Ciutat, en clau institucional i municipalista, tot ampliant el seu abast a la compra pública responsable, les finances ètiques i el suport a l'economia social.</p>	<p>Mataró participa almenys a dos projectes de cooperació municipalista, en xarxa amb altres ajuntaments catalans.</p> <p>Funciona un espai de coordinació per a la cooperació dins el Consell Comarcal.</p> <p>El projecte Cafè Ciutat ha incorporat nous ajuntaments, institucions i entitats, així com nous components en les seves activitats.</p>

Sectors prioritaris de treball

El Pla Mataró 2022 destaca la 'sensació que els reptes globals es viuen i es resolen a escala local', i identifica aquest pla com a eina local per adaptar Mataró al món canviant i als seus reptes globals i per ajudar, des de l'abordatge dels reptes locals, a construir la nova societat i la nova economia global.'

És en aquest sentit de doble aportació del conjunt de polítiques públiques a la dimensió local i global que la cooperació pren una especial rellevància, fent de frontissa entre ambdós plans d'actuació. Així, la premissa de partida d'alineament i contribució a la consecució dels reptes estratègics que marca el Pla Mataró 2022, l'enfocament municipalista i les capacitats a la ciutat, així com l'acompliment dels ODS, porten a identificar una sèrie de sectors prioritaris de treball.

Figura 3: Pla Estratègic Mataró 2022

L'equitat de gènere, a banda de ser un sector prioritari de treball, constitueix un element transversal que ha de guiar el conjunt de sectors, potenciant la gradual emancipació de les dones i la seva presència i reconeixement públic a les seves respectives societats i entorns.

Aquesta prioritització no és, en cap cas, exclouent: la identificació d'aquests sectors prioritaris no invalida qualsevol acció adreçada a millorar l'accés al conjunt dels drets humans, a iniciativa de qualsevol dels agents presents a la ciutat en l'àmbit de la cooperació.

En general, el conjunt de sectors prioritaris esmentats a continuació s'alineen amb el *Repte 3. Imatge, reconeixement i promoció de la ciutat*, en què 'es constata la voluntat d'aconseguir una imatge global i integral de la ciutat', a més de 'la necessitat de fer que Mataró sigui referent com a ciutat solidària.'

1.- Economia social i solidària

La promoció de l'**economia social i solidària**, més inclusiva i generadora d'ocupació és un eix de treball fonamental, relacionat especialment amb el *Repte 1. Lluita contra l'atur i creació d'ocupació de qualitat*, pel que fa al 'desenvolupament de tot el talent de la ciutat', el foment de 'valors i fórmules de solidaritat i cooperativistes o revisant els plans de compra pública perquè estiguin orientats a la generació d'ocupació', com indica el mateix Pla 2022. També el Repte 3 demana 'activar actuacions de desenvolupament de la innovació urbana i social, i situar Mataró al centre com a palanca d'oportunitats econòmiques i d'ocupació, entre d'altres, promovent la compra pública innovadora.'

El Pla 2022 destaca també l'economia social, solidària i col·laborativa com un 'valor destacat del municipi' per a la generació d'ocupació, gràcies a les diferents iniciatives instal·lades a la ciutat i que constitueixen importants actius per articular dins l'estratègia de cooperació. També des de la Fundació Unió de Cooperadors o el Cafè de Mar fins a l'única càtedra de Catalunya en Economia Social al Tecnocampus de la UPF, passant per iniciatives amb gran suport ciutadà al voltant del Comerç Just com ara el Cafè Ciutat o la pertinença a la Xarxa de Municipis per a l'Economia Social i Solidària.

Tota aquesta experiència i capacitat acumulada esdevé una plataforma des d'on impulsar actuacions a d'altres municipis a països empobrits, enfocades a la millora dels mitjans de vida i els ingressos comunitaris i familiars, i a la connexió de les petites economies amb els mercats nacionals i internacionals. També esdevé una oportunitat per a les persones novingudes a Mataró, per tal d'activar xarxes comercials i noves oportunitats d'ocupació.

Cal ressaltar, de la mateixa manera, l'experiència acumulada amb la definició de criteris socials, ambientals i ètics en la contractació pública de l'Ajuntament de Mataró i de les entitats del sector públic municipal. Aquest aspecte pot esdevenir, per la seva banda, una bona base per treballar l'extensió d'aquest enfocament de responsabilitat econòmica i social entre les administracions públiques a Catalunya, amb un impacte global notable.

2.- Equitat de gènere

El suport a les polítiques públiques municipals enfocades en l'equitat de gènere, pel que fa al ple reconeixement i exercici dels drets humans des de l'àmbit local, és un altre sector que cal prioritzar, en relació al Repte 1 anteriorment referit, i al *Repte 2. Igualtat d'oportunitats per a la cohesió social i territorial*. En relació al primer dels reptes, les evidències de la feminització de la pobresa arreu del món i dels impactes negatius més profunds entre les dones, així com l'estancament en els progressos en la superació de les desigualtats als darrers temps, han fet prioritzar aquest enfocament i sector propi de treball a les polítiques de cooperació de totes les administracions públiques. En relació al segon repte, la integració i la cohesió social a les ciutats i comunitats de tot el món està directament vinculada a l'accés a oportunitats de les dones.

Cal incentivar intervencions que afavoreixin l'apoderament econòmic de les dones als municipis amb els quals es col·labora, i donar suport a les polítiques públiques que a escala local promouen

aquestes iniciatives i el reconeixement efectiu del conjunt dels drets de les dones, especialment a través del seu accés i visibilització als espais de decisió política.

L'Ajuntament de Mataró ha desenvolupat dos plans municipals d'igualtat i té experiència en iniciatives de cooperació a d'altres països en aquesta matèria, extensible a la discriminació que pateixen les persones del col·lectiu LGTBI+. Està en disposició d'acompanyar processos de suport a municipis a aquells països on s'han obert oportunitats a favor de l'equitat i la no discriminació per raons de sexe, a través d'ordenances i estratègies específiques.

3.- Una societat més sostenible

L'impuls a la transició cap a una societat més sostenible, especialment pel que fa al model energètic, la gestió de residus i la protecció del territori és un altre dels sectors prioritaris, relacionat amb el Repte 2 com indica el Pla Mataró 2022 quan identifica que cal 'enfortir la vinculació territorial amb les anelles verda i blava en el marc d'un model de ciutat compacta, amb el conseqüent impacte en els terrenys social, econòmic i ecològic del desenvolupament de sectors periurbans fora de la trama urbana.'

Mataró forma part de la Xarxa de Pobles i Ciutats cap a la Sostenibilitat i és pionera en l'àmbit de l'economia circular i la sostenibilitat. Té experiència i capacitats disponibles per donar suport a la transició cap a la sostenibilitat en matèria d'energies renovables o gestió de residus, a través del Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme, i molt especialment del Centre Integral de Valorització de Residus, un referent molt important quant a capacitats tècniques amb un alt valor afegit en l'àmbit de la cooperació tècnica municipal.

Des de l'any 1998, ha implementant plans d'acció al voltant de l'Agenda 21, i des del 2009 incorpora iniciatives de lluita contra el canvi climàtic, amb el seu Pla de Lluita contra el Canvi Climàtic, complementat pel Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES), tot transposant les directives sectorials de la Unió Europea.

Cal esmentar també les experiències en matèria d'educació ambiental o en la gestió d'espais d'interès natural, també a l'àmbit marítim. El conjunt ofereix moltes possibilitats per col·laborar en iniciatives similars a d'altres països, on les administracions locals acostumen a tenir pocs recursos i competències però pateixen directament els efectes de la mala gestió ambiental.

4.- Dret universal a la salut

La ciutat també concentra prou capacitats i experiència com perquè la millora en les cures i el **dret universal a la salut** esdevinguin un sector prioritari de treball a la cooperació, amb una forta relació amb el Repte 2 del Pla 2022, però també pel que fa al Repte 3, en assenyalar la necessitat de desenvolupar 'serveis socio-sanitaris de qualitat.'

Des de la cooperació mataronina es poden endegar iniciatives potents, i fins a cert punt singulars i innovadores a l'àmbit de la cooperació local, amb l'objectiu d'enfortir els sistemes públics de qualitat, sobretot pel que fa a malalties mal ateses i les discapacitats de tot tipus.

Cal comptar amb el suport de l'Escola Superior de Ciències de la Salut del Tecnocampus, amb algunes experiències de voluntariat i de cooperació, amb el Consorci Sanitari del Maresme, amb una orientació estratègica de col·laboració amb les entitats de la societat civil, i l'experiència específica d'algunes entitats molt especialitzades i amb prou recorregut a d'altres països.

5.- Ciutats inclusives, dret a l'habitatge, l'aigua i el sanejament

També relatiu al Repte 2 el foment de **ciutats inclusives**, a través de la promoció de bones pràctiques d'urbanisme, del **dret a l'habitatge i a l'aigua i el sanejament** ha de ser un sector a prioritzar.

Mataró ha protagonitzat un procés d'integració urbanística prou interessant per esdevenir progressivament un municipi inclusiu. Ha corregit males praxis del passat en el seu creixement urbà i ha ofert millors serveis bàsics. És important l'experiència al voltant de la producció d'habitatge social o la gestió del patrimoni industrial i cultural, tot plegat en un exercici per assegurar el Dret a la Ciutat.

Així, compta amb empreses públiques municipals interessants com PUMSA o Aigües de Mataró, amb capacitats per desenvolupar iniciatives en aquest sector, de manera individual o en aliances amb d'altres de similars a municipis catalans. També hi ha un grapat d'entitats de cooperació de la ciutat amb molt de recorregut i experiència.

6.- Educació i Societat del Coneixement

És un sector prioritari l'impuls de l'educació i de la societat del coneixement, promou una ciutadania crítica i coneixedora dels seus drets a Mataró i arreu, molt en relació amb el Repte 3, que assenyala la necessitat de convertir-la en una 'ciutat del coneixement'.

Mataró disposa d'un centre universitari com és el Tecnocampus, amb el qual regularitzar i desenvolupar acords de col·laboració perquè les seves escoles s'involucrin en les accions de cooperació del municipi i afavoreixin l'escalatge comarcal. A través del cos docent i de l'alumnat, poden oferir coneixement adaptat a les necessitats dels països empobrits amb els quals es treballa, així com la implicació directa dels seus professionals i estudiants en la seva posada en marxa. És imprescindible, però, millorar la formació prèvia, amb la inclusió de continguts o d'assignatures d'introducció a la cooperació perquè aquesta col·laboració sigui profitosa.

Per la seva banda, el conjunt de centres docents de la ciutat té una llarga experiència en l'aplicació de noves metodologies com l'APS que poden contribuir al coneixement i apropament de la població jove als valors de la solidaritat, amb el suport del centre de recursos pedagògics. Cal posar en marxa un Pla d'EPD sobre aquestes bases, comptant també amb el Pla Educatiu d'Entorn, a l'àmbit de la formació no reglada, o el futur Centre de Cultura de Pau.

7.- Alineament amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

Els anteriors sectors convergeixen i contribueixen amb l'aconseguit dels ODS. La ciutat, però, ha d'afrontar la seva consecució amb el conjunt de polítiques, no només amb la cooperació, la qual pot contribuir en gran mesura al progrés global que Mataró aconsegueix des de la seva responsabilitat com a municipi.

Taula 5: Sectors Estratègics i ODS

Objectius de Desenvolupament Sostenible	Sectors Estratègics					
	Economia social i solidària.	Equitat de gènere	Una societat més sostenible	Dret universal a la salut	Ciutats inclusives, dret a l'habitatge, l'aigua i el sanejament	Educació i societat del coneixement
Objectiu 1. Erradicar la pobresa a tot el món i en totes les seves formes						
Objectiu 2. Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible						
Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats						
Objectiu 4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom						
Objectiu 5. Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar totes les dones i nenes						
Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones						
Objectiu 7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones						
Objectiu 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a tothom						
Objectiu 9. Construir infraestructures resilents, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació						
Objectiu 10. Reduir la desigualtat en i entre els països						
Objectiu 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles						
Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles						
Objectiu 13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus						

Objectius de Desenvolupament Sostenible	Sectors Estratègics					
	Economia social i solidària.	Equitat de gènere	Una societat més sostenible	Dret universal a la salut	Ciutats inclusives, dret a l'habitatge, l'aigua i el sanejament	Educació i societat del coneixement
efectes						
Objectiu 14. Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per al desenvolupament sostenible						
Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat						
Objectiu 16. Promoure societats pacífiques i inclusives per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells						
Objectiu 17. Enfortir els mitjans per a implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible						

Prioritats geogràfiques

La cooperació de Mataró, en tant que municipalista, vol superar la lògica de la prioritització de països, centrant-se en la relació entre municipis i col·lectius locals.

Ara bé, considera certes regions i conjuntures sobre les quals cal donar una resposta, sempre des d'aquesta dimensió local que constitueix el seu valor afegit.

De la mateixa manera, pot continuar amb les relacions històriques mantingudes amb certes ciutats i col·lectius, sempre i quan es donin les condicions necessàries, i amb la perspectiva de reproduir i fer extensius els impactes de la col·laboració a d'altres municipis a partir de les experiències mantingudes. En aquest sentit, i sense ésser excloents:

- A la **Mediterrània**, col·laborarà amb els esforços per construir vies segures i protegir els drets de les persones migrants, així com en la resta d'eixos assenyalats.
- Al **Marroc i el Senegal**, en tant que països amb la major part de població nouvinguda a la ciutat.
- Al **Sàhara Occidental**, donarà suport a la denúncia de l'ocupació i la superació no-violenta del conflicte.
- A **Amèrica Llatina, Àfrica Subsahariana i l'Índia**.

Fora d'aquestes prioritats, es mantindrà el suport a d'altres iniciatives que arribin des del teixit social de la ciutat, tot i que es potenciarà en tot moment que les associacions de Mataró i la població prenguin part i generin iniciatives al voltant de les actuacions que lideri l'Ajuntament.

Modalitats i Instruments

Per a l'execució dels recursos en el marc d'aquest PDSiC es desplegaran els instruments següents segons les diferents modalitats: cooperació al desenvolupament, educació al desenvolupament i ajuda humanitària.

1.- Cooperació per al Desenvolupament

Cooperació directa municipal

Aquest instrument integra aquelles accions que pugui desplegar directament l'Ajuntament, especialment de caire tècnic, per iniciativa pròpia. Pot ser de manera individual o en consorci amb d'altres administracions i entitats, tot fent part de *clústers* temàtics.

Durant la vigència del present PDSiC, l'Ajuntament durà a terme un procés per identificar els espais i programes / projectes amb els quals desenvolupar la cooperació directa, en base a les capacitats disponibles a Mataró i el conjunt de l'estratègia.

Convocatòria a iniciativa d'altres actors

L'Ajuntament de Mataró treballa estretament amb el FCCD, tot donant suport a les propostes d'intervenció a terreny que aquest gestiona, en base a un conveni de col·laboració renovat periòdicament. Aquelles propostes que provenen d'entitats amb base a Mataró són igualment elevades al FCCD, quan s'adiuen als objectius estratègics de la política de cooperació de la ciutat, perquè aquest n'avalui la seva qualitat tècnica i eventualment donar-hi suport. D'aquesta manera, Mataró impulsa les propostes que genera la seva societat civil local organitzada, a través del FCCD, tot assegurant uns nivells assimilables als estàndards establerts per la cooperació a Catalunya.

Durant la vigència del present PDSiC aquest serà l'instrument per activar la cooperació a iniciativa d'altres actors. S'establirà un termini públic de presentació de propostes i s'introduirà la necessitat de definir estratègies a mitjà termini i d'aportar avaluacions d'impacte en aquelles intervencions que hagin comptat amb el suport de l'Ajuntament prèviament.

2.- Emergències i Ajuda Humanitària

Les accions d'emergència es continuaran vehiculant a través del Fons Català de Cooperació, tot i que puntualment en el cas d'iniciatives de resposta a emergències liderades pel teixit associatiu local es podrà donar pas a concerts puntuals i específics per tal de canalitzar els recursos. En el cas de que acabada l'annualitat en curs, els fons destinats a emergències no hagin quedat exhaurits, es prioritzarà contribuir amb aquests fons a les accions genèriques de cooperació dutes a terme pel Fons Català de Cooperació tal i com s'ha realitzant en anys anteriors.

3.- Educació per al Desenvolupament

L'objectiu del present PDSiC és acabar disposant d'un Pla d'EPD per a la ciutat, concretat en plans anuals i construït amb les iniciatives d'entitats i del mateix Ajuntament, i la col·laboració del conjunt de centre docents, el Tecnocampus i els espais de lleure.

El Pla d'EPD es basarà en activitats concertades amb les entitats i el reforç a la formació formal, a través dels centres docents i en col·laboració amb la Regidoria d'Educació i la Generalitat de Catalunya.

De la mateixa manera, i com a suport general d'aquesta modalitat, es desplegarà una estratègia comunicativa, que habiliti i posi a disposició de l'EPD al municipi els mitjans públics i tots els recursos de comunicació a l'abast de l'Ajuntament, tot incentivant també la participació d'aquells privats que vulguin adherir-se a l'esforç de difusió i sensibilització a Mataró.

Programa anual d'activitats concertades

De manera progressiva durant la vigència del PDSiC, s'articularà un programa d'activitats anuals que reculli les propostes de les diferents entitats de la ciutat en matèria de sensibilització pels Drets Humans i la Pau, i que s'executarà a través de convenis de col·laboració amb les entitats. S'obrirà anualment un període de presentació de propostes, amb prou antelació i bases a tal efecte que permetin coordinar un programa municipal únic. S'avaluarà l'impacte de les diferents propostes un cop executades.

S'establirà un conveni específic que doni cobertura institucional a les accions de promoció del comerç just i responsable a la ciutat, així com de les finances ètiques i l'economia social i solidària en relació a la cooperació, cercant la implicació del mateix Ajuntament, entitats, comerços i altres agents, tot ampliant l'abast del programa Cafè Ciutat.

Es proposarà un conveni de col·laboració amb el Tecnocampus per promoure el voluntariat universitari, de cara a enfortir la formació en cooperació i la participació de l'alumnat en accions a terreny i a Mataró, promogudes per entitats de la ciutat.

EpD municipal

L'EpD municipal inclou aquelles accions d'EpD desplegades directament per l'Ajuntament. En el marc del present PDSiC, es treballarà per promoure la formació dels formadors i docents del conjunt d'escoles de Mataró, de manera que puguin incloure l'enfocament i els valors dels drets humans i la pau al currículum escolar, en col·laboració amb el Centre de Recursos Pedagògics. Es posaran els mitjans també per part de l'Ajuntament, per avançar en l'aplicació de noves metodologies com l'APS, pel que fa a accions solidàries, o la posada en marxa de projectes educatius vinculats i assignatures de servei a la comunitat.

Recursos i Capacitats

La inversió en cooperació per part de l'Ajuntament es troba a un nivell força acceptable, però **encara té marge per créixer i assolir el 0,7%**, tot seguint la metodologia de càlcul establerta pel FCCD.

En qualsevol cas, l'aposta per una protagonisme més gran per part de l'Ajuntament obliga a fer un **repartiment conseqüent de recursos** entre les diferents modalitats i línies de treball, tal com mostra la Taula 6.

De la mateixa manera, clar **ampliar sensiblement els recursos destinats a EPD** si es vol fer una aposta a mitjà termini per activar la implicació de la ciutadania en les accions de cooperació i el seu suport com a política pública.

D'aquesta manera, al llarg del PDSiC s'incrementarà progressivament la dedicació actual de recursos econòmics i humans de manera que es recuperi el nivell del 0,7% dels ingressos propis de l'Ajuntament pel conjunt d'accions de cooperació i solidaritat.

Pel que fa a recursos i capacitats humanes, es dedicarà prioritàriament la plaça de tècnica de cooperació de la qual es disposa a activar l'EPD a Mataró i fer d'enllaç i coordinar la resta de recursos a l'Ajuntament. En aquest sentit, caldria més suport del FCCD o de recursos externs per activar i coordinar les iniciatives de cooperació directa i fer seguiment a terreny.

Mataró, més enllà de les entitats que han desenvolupat històricament les accions de cooperació, disposa d'un conglomerat d'institucions que poden contribuir de manera central en el desplegament d'accions directes, tal com mostra la Taula 7. Sense la seva implicació és molt difícil aprofundir en les línies estratègiques esmentades.

En aquest sentit, des de l'Ajuntament es posaran tots els mitjans per coordinar la seva implicació en les accions de cooperació, sense destorbar el seu funcionament habitual i aportant efectivament en el desplegament les accions de cooperació directa i indirecta.

De la mateixa manera, la implicació i coordinació amb la xarxa docent i de formació no formal a la ciutat és igualment necessària per aprofundir en l'EPD, seguint l'experiència de l'educació ambiental, per exemple.

Taula 6: Distribució de recursos econòmics per modalitats

Modalitats	Percentatge de Recursos
Cooperació al desenvolupament	60-70 %
<i>Iniciativa directa</i>	20-30 %
<i>Iniciativa d'altres agents</i>	40-50 %
Educació per al desenvolupament	25-35 %
Ajuda Humanitària	5%

Taula 7: Capacitats municipals implicades en accions de cooperació

Empreses públiques, consorcis i entitats	Economia social i solidària	Societat més sostenible	Cures i dret universal a la salut	Ciutats inclusives	Educació i societat del coneixement
Unió Cooperadors, Cafè del Mar i teixit cooperativista de la ciutat					
Tecnocampus					
Aigües de Mataró					
ConSORCI Sanitari del Maresme					
PUMSA					
ConSORCI per al tractament de residus sòlids urbans del Maresme					

Actors i aliances

El present PDSiC aposta per la feina en xarxa amb d'altres municipis, especialment aquells més propers geogràficament i quant a la seva visió de la cooperació municipal, dins la dimensió comarcal esmentada al principi. Les intervencions dins la cooperació municipal directa és important fer-les al si de xarxes impulsades amb d'altres municipis, la Diputació de Barcelona o l'ACCD, buscant la creació de clústers temàtics a determinats països i regions, vinculats amb els eixos estratègics i les capacitats instal·lades a Mataró.

També es continuarà donant suport al FCCD, com a veu i espai de defensa de la cooperació municipalista catalana, aprofitant el seu potencial i els serveis que pugui donar.

Com queda recollit a la Taula 7, durant aquest PDSiC caldrà enxarxar tot un seguit d'actors de la ciutat, sobretot per plantejar-se un lideratge més fort des de l'Ajuntament i la contribució amb un valor afegit a les accions de cooperació.

En aquesta sentit, cal reiterar el potencial de què disposa i exercir el lideratge en aquesta política amb una dimensió comarcal, tot facilitant l'articulació tant de municipis com d'entitats i institucions presents, que poden suposar una economia d'escala favorable per assolir impactes més profunds. El Consell Comarcal del Maresme és l'espai per activar aquesta estratègia, que sempre ha de ser respectuosa amb la resta d'agents i creadora de sinergies positives.

Les entitats continuaran essent importants estratègicament, però el pla ha de comportar l'assumpció del lideratge de manera real per part de l'Ajuntament. Es donarà suport a les seves iniciatives, però es posaran els mitjans perquè contribueixin i se sumin a les intervencions que liderarà i implementarà directament l'Ajuntament. Una acció independent però complementària és estratègica també a ulls de la població.

Es fomentarà també el suport, el coneixement i la mobilització d'aquesta, via entitats o directament des de l'Ajuntament. El Consell Municipal de Solidaritat, Cooperació i Convivència continuarà essent l'espai de treball on fomentar l'intercanvi i el debat. En la mesura que es vagin concretant propostes de treball sectorial o geogràfic en què col·laborin diferents agents, es podran articular comissions que facilitin la col·laboració entre aquestes.

Accions estratègiques per al desenvolupament del Pla Director

Més enllà de les accions pròpiament de cooperació previstes en el marc del PDSiC, fora i dins de Mataró, hi ha tot un seguit d'accions que cal tirar endavant per ajustar i fer operatiu el marc estratègic que proposa el present Pla Director.

Són accions que haurà de posar en marxa l'equip de l'àmbit de cooperació i solidaritat, tècnica i políticament, amb el suport d'altres àrees de l'Ajuntament.

La seva temporalització i prioritització dependrà de la planificació interna de l'àrea responsables d'aquesta competència i del conjunt de departaments de l'Ajuntament, així com de la compatibilització amb les tasques ordinàries d'organització, seguiment i administració de les accions de cooperació i solidaritat.

Per a l'assoliment de l'**OE1. Articular una política pública de cooperació municipalista alineada amb la nova agenda global i l'estratègia de ciutat**, que fomenti la coherència de polítiques i la incorporació de tots els actors i capacitats en el seu desplegament:

- **Incorporar el conjunt de departaments municipals a l'esforç en CiS del municipi en el marc de la coherència de polítiques** – Treballar en l'anàlisi i seguiment del conjunt de polítiques públiques municipals per tal d'alinejar-les amb l'Agenda 2030, de manera que es pugui incentivar i avaluar el nivell d'assoliment o de presència dels objectius de desenvolupament sostenible en l'acció quotidiana de l'Ajuntament. S'identificaran els programes i polítiques en preparació i en marxa referents als diferents ODS, treballant en la complementarietat entre el conjunt de departaments del municipi i articulant el seu seguiment des de la instància encarregada de la planificació estratègia de l'Ajuntament. Això hauria de d'estar precedit per la incorporació d'aquest punt als documents de planificació municipal, com son el PAM, durant el mandat que s'inicia el 2019, i els documents que desenvolupin a Mataró 2022..

Caldrà posar en marxa dinàmiques de treball que permetin fer seguiment d'aquest procés en el marc dels espais de governança (Consell Municipal de Solidaritat, Cooperació i Convivència) així com dinamitzar la progressiva incorporació del seguiment de l'Agenda 2030 com a un dels eixos principals d'activitat d'aquest espai. Això demanarà el desenvolupament d'una eina de seguiment que permeti aquest seguiment des del nou espai de governança de la CiS en base a indicadors apropiats.

Altres àrees de l'Ajuntament involucrades: Totes

- **Emprendre un procés de millora de la funcionalitat i operativitat dels espais de governança de la cooperació municipal** - Dins el pla d'estructurar el CMSiC en grups sectorials o geogràfics per facilitar el treball de concertació, el CMSiC haurà de reestructurar-se en un nou format per ésser un espai capaç de donar seguiment no només a les polítiques de solidaritat, cooperació i convivència, sinó també a totes aquelles que tinguin una implicació efectiva en els objectius de transformació per a la Justícia Global identificats al PDSiC, permetent la participació d'aquells col·lectius, entitats i particulars que treballin en àrees relacionades i en facin seguiment. Al mateix temps caldrà trobar nous formats per tal d'obrir la porta d'aquest espai als actors estratègics vinculats a cadascuna de les capacitats municipals a promoure en el marc del present PDSiC.

Altres àrees de l'Ajuntament involucrades: Participació

- **Identificació d'accions de cooperació directa municipalista** –La incorporació de nous actors en el marc de la modalitat de cooperació directa demana la posada en marxa d'un procés d'identificació de projectes. S'estudiaran projectes conjunts amb d'altres administracions locals i supralocals, buscant la complementarietat amb aquestes i l'eventual construcció de clústers basats en l'excel·lència en la gestió municipal.

S'efectuaran missions sobre terreny, si s'escau, per acabar de perfilar el marc d'actuació i es definirà un pla de treball i un equip d'actors per a cadascuna de les capacitats municipals a promoure en el marc del present Pla Director.

De la mateix manera, s'identificaran les capacitats presents a la interna de l'Ajuntament, vinculades amb les línies estratègiques de treball identificades, amb les quals sigui possible desplegar aquestes intervencions. Caldrà adaptar els acords laborals i convenis per permetre als funcionaris i personal laboral (propri i d'empreses municipals) que participin en aquestes accions, així com proporcionar la formació prèvia necessària.

Altres àrees de l'Ajuntament involucrades: Urbanisme, Empresa, Ocupació, Habitatge, Sanitat, Salut Pública, Educació, Sostenibilitat, Gènere, Joventut i Convivència

Per a l'assoliment de l'OE2. Enfortir el teixit institucional i ciutadà que dona suport i possibilita el desplegament de la política pública municipal de cooperació:

- **Articulació i posada en marxa del Programa de Voluntariat** - L'establiment d'un programa que permeti al jovent de la ciutat involucrar-se en accions de cooperació en col·laboració amb actors mataronins, però eventualment també en coordinació amb altres institucions, com ara les diferents universitats catalanes, federacions i coordinadores d'ONGD, Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, etc.

S'identificarà l'interès existent entre els i les joves mataronines, ajuts econòmics necessaris, formació prèvia, dificultats operatives i de seguretat, i d'altres aspectes rellevants per al seu funcionament. L'objectiu és facilitar la incorporació del jovent a les accions de cooperació, des del punt de vista sensibilitzador i com a via d'incorporació a la societat civil organitzada, però també com a mitjà d'aprofitar les potencialitats d'actors de la ciutat com el Tecnocampus. En aquest sentit, es fomentarà la presència de voluntariat en missions concretes en el marc de les accions empreses per l'Ajuntament que puguin constituir un retorn cap a la ciutadania de Mataró en matèria d'EpD Sobretot amb una aportació concreta al desenvolupament dels projectes en què participen, compatible amb les necessitats dels joves a nivell acadèmic i la seva formació professional.

Altres àrees de l'Ajuntament involucrades: Joventut, Educació, Participació

- **Formalització d'un Pla concertat d'accions d'Educació per al Desenvolupament** - En el marc del nou espai de governança de la cooperació municipal, els diferents actors hauran de treballar junts per desenvolupar un programa concertat d'accions d'EpD adreçades a la ciutadania de Mataró, incorporant aquells actors clau per al seguiment de les accions far de EpD dutes a terme pel consistori. En aquest sentit serà necessari desenvolupar els criteris necessaris per a la inclusió d'accions al programa concertat, criteris que prendran com a element director els objectius i finalitats del present PDSiC.

En la pràctica aquesta formalització haurà de conduir a estructurar una col·laboració entre ajuntament i entitats que ja existia anteriorment. Per una banda però, caldrà previsualitzar-la anualment en un document que reculli la reflexió del conjunt d'actors sobre les accions a realitzar i una calendarització i, per altra banda, estandarditzant les modalitats i criteris que regeixen la col·laboració de l'Ajuntament en aquestes accions. Serà important la introducció efectiva de criteris pedagògics, mecanismes d'avaluació i d'altres mecanismes que n'assegurin la qualitat del conjunt d'accions emparades sota aquest Pla.

Un aspecte molt important que ha de definir aquest Pla és la innovació en nous formats per l'EPD, que permetin arribar a nous públics i renovin l'atenció en general de la població cap a la cooperació i les qüestions que determinen el progrés en la consecució dels ODS al nivell local. En aquest apartat cal incloure el reforç a la formació formal, a través dels centres docents i en col·laboració amb la Regidoria d'Educació i la Generalitat de Catalunya. Aquest element exigirà l'establiment d'un mecanisme de coordinació permanent

amb el departament responsable de l'Ajuntament, que permeti la inclusió de les accions dutes a terme en l'àmbit de l'educació formal en el pla concertat d'EpD del municipi calendaritzat anualment. D'aquesta manera adquirirà una major visibilitat, impacte i integració en el conjunt d'accions d'EPD del municipi.

Altres àrees de l'Ajuntament involucrades: Joventut, Educació, Participació

- **Incorporació de nous actors i construcció del rol de lideratge de l'Ajuntament** – La incorporació d'actors clau en el desplegament de les accions previstes pel PDSiC demana la concertació i la inclusió d'aquests en els espais de governança de la cooperació al municipi així com l'establiment de mecanismes adequats per a cada actor per tal de donar continuïtat en el temps a la seva col·laboració en l'esforç en CiS del municipi. El pla ha de suposar l'assumpció d'un lideratge real per part de l'Ajuntament i això implica construir espais de interrelació i concertació permanent amb els nous actors que van més enllà de la mobilització dels actors a incorporar i que implica la posada en marxa de mecanismes permanents de coordinació.

La diversitat d'actors i els diversos perfils o tipologies de col·laboració demanen solucions diferenciades per a cadascun d'ells. S'ha d'evitar saturar els diferents espais de participació però assegurant una circulació eficaç de la informació i garantint la presència de cadascun en aquells espais clau per poder realitzar la seva aportació. En el marc del desplegament del PDSiC caldrà identificar cadascun dels actors i posteriorment definir conjuntament amb ells de manera individualitzada el mecanisme apropiat per tal de facilitar la seva incorporació a l'esforç de cooperació del municipi.

- **Formalització del model d'acompanyament de projectes en modalitat d'iniciativa no-governamental** - S'introduiran els ajustos necessaris per estructurar l'acompanyament a entitats per a la presentació de projectes al FCCD, establint un període de presentació de projectes i formalitzant bases, formularis i procediments d'avaluació i seguiment que regulin l'acompanyament a les entitats en base a criteris públics i objectivables alineats amb aquest PDSiC.
- **Millorar les eines de comunicació, difusió i rendició de comptes** - Es millorarà el procés de recol·lecció i sistematització de les dades relatives a la cooperació al municipi, creant una estratègia de comunicació que reforci el Pla d'EPD i permeti la rendició de comptes a la ciutadania sobre les accions i impactes de la cooperació municipal en clau ODS. Aquesta estratègia haurà d'integrar la publicació de les memòries i informes anuals, integrant-les en el relat de l'estratègia de comunicació i explotant el potencial d'aquests documents com a instruments per visualitzar millor davant la ciutadania, entitats i partits polítics la tasca del conjunt d'actors a la ciutat.

D'altres accions transversals al conjunt d'objectius específics del PDSiC que s'identifiquen són:

- **Formalització d'un sistema d'indicadors de coherència de polítiques i per a l'assoliment dels ODS a nivell municipal** – Un element recurrent al procés d'elaboració del present Pla Director és la voluntat dels actors de cooperació del municipi de fixar resultats i indicadors d'àmbit municipal que permetin mesurar de manera transversal el grau d'assoliment dels ODS. Els indicadors s'adaptaran a les possibilitats de monitorització i a l'existència de dades a l'abast de l'Ajuntament, construint indicadors que puguin donar si més no una visió aproximada de l'evolució dels aspectes considerats clau per assolir els objectius fixats per l'agenda 2030 identificats en el Pla Director.

La construcció de qualsevol eventual pla estratègic municipal hauria de preveure un anàlisi basat en els ODS i la generació d'informació suficient per contrastar la seva evolució en base a les polítiques públiques i accions que es desenvolupin.

Altres àrees de l'Ajuntament involucrades: totes

- **Concreció de les accions a dur a terme en plans anuals d'acció** – El desplegament de les accions previstes el present PDSiC haurà de ser concretat en plans d'acció anuals que permetin detallar de manera més minuciosa els objectius a assolir en el marc de cada anualitat, especialment pel que fa a les accions estratègiques i al desplegament de les capacitats municipals a implementar en el marc de la modalitat de cooperació directa. Aquests plans anuals seran el principal instrument de seguiment del PDSiC durant el seu desplegament, però també una via clau per permetre la participació oberta i transparent del conjunt d'actors de la cooperació de la ciutat, així com una eina de comunicació important per tal d'explicar a la ciutadania la feina feta pels actors municipals, especialment en l'àmbit de la cooperació directa.

Objectius i Accions	Anualitat/semestre									
	2018		2019		2020		2021		2022	
	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n
OE1. Articular una política pública de cooperació municipalista alineada amb la nova agenda global i l'estratègia de ciutat, que fomenti la coherència de polítiques i la incorporació de tots els actors i capacitats en el seu desplegament										
Incorporar el conjunt de departaments municipals a l'esforç en CiS del municipi en el marc de la coherència de polítiques										
Enprendre un procés de millora de la funcionalitat i operativitat dels espais de governança de la cooperació municipal										
Identificació de noves accions de cooperació directa municipalista										
OE2. Enfortir el teixit institucional i ciutadà que dona suport i possibilita el desplegament de la política pública municipal de cooperació										
Articulació i posada en marxa del Programa de Voluntariat										
Formalització d'un Pla concertat d'accions d'Educació per al Desenvolupament										
Incorporació de nous actors i construcció del rol de lideratge de l'Ajuntament										
Formalització del model d'acompanyament de projectes en modalitat d'iniciativa no-governamental										
Millorar les eines de comunicació, difusió i rendició de comptes										
Accions transversals al conjunt d'objectius específics del PDSiC										
Formalització d'un sistema d'indicadors de coherència de polítiques i per a l'assoliment dels ODS a nivell municipal										
Concreció de les accions a dur a terme en plans anuals d'acció										

Taula 8: Temporalització orientativa de les accions estratègiques a dur a terme per al desplegament del PDSiC